

Mishnah Bekhorot, chapter 7

משנה בכורות פרק ז

(1) These defects, [mentioned in the previous chapter] whether permanent or temporary, invalidate a man [i.e., a priest]. There are additional [defects] in a man: *kilon* [referring to the wedge shape of his head]; a turnip-shaped head; a hammer-shaped head; if his head is angular; or *shkipas* [the back of his skull looks like it is missing]. Regarding the humpbacked: Rabbi Yehudah declares them fit, and the

א מומין אלו, בין קבועין בין עוברין, פוסלין באדם. יותר עליהן באדם: והלפתן, המקבן, ושראשו שקוע, ושקיפס. ובעלי החטוטרות, רבי יהודה מכשיר, וחקמים פוסלין: ב תקרת, פסול. איהו קרת, כל שאין לו שטח של שער מקפת מאזן לאזן. ואם יש לו, הרי זה כשר. אין לו גבינים, אין לו אלא גבין אחד, הוא גבן האמור בתורה. רבי דוסא אומר, כל שגביניו שוכבין. רבי חנינא בן אנטוניגוס אומר, כל שיש לו שני

Sages declare unfit.

(2) A bald [priest] is unfit. Who is “a bald person?” Whoever does not have an encompassing row of hair from ear to ear. If he has [such a row], he is fit. If he lacks eyebrows, or has only one eyebrow, this is the “*giben*” mentioned in the Torah (Leviticus 21:20), and he therefore is unfit]. Rabbi Dosa says: [The “*giben*” mentioned in the Torah is] Anyone whose eyebrows lie [over his eyes]. Rabbi Hanina ben Antignos says: [The “*giben*” mentioned in the Torah is]

רבנו עובדיה מברטנורא

א מומין אלו. הפוסלין בבכור, פוסלים בכהן לעבודה, בין קבועים בין עוברים כל זמן שהן עליו: הכילון. שראשו חד מלמעלה ורחב למטה, ודומה לכיסוי של חבית שקרוי אכלה, לפיכך נקרא כילון; והלפתן. שראשו דומה ללפת שרחבה מלמעלה והולכת וכלה מלמטה: מקבן. שדומה ראשו למקבת, שבוטל הפדחת לחוץ וכן ערפו מאחוריו, ולצדעיו שוה ראשו, ודומה לפטיש, דהיינו מקבת שיוצא מלפניו ומאחוריו: ושראשו שקוע גרסין. יש מפרשים, שראשו בולט הרבה, ויוצא לחוץ כלפי פניו. ויש מפרשים, שאינו בולט כלל לפניו, כענין שקיפס מאחוריו שאין ראשו בולט מאחוריו כלל, והוא מחוסר, שדומה כמי שנחתך ממנו חתיכה מאחוריו. ולשון שקיפס, שקול פיסא, שניטלה ממנו חתיכה. ובתוספתא מונה גם כן צוארו שקוע, שראשו מוטל בין כתפיו ודומה כמי שאין לו צואר: ובעלי החטוטרות ר' יהודה מכשיר. כשיש עצם בחטוטרות כולי עלמא לא פליגי דהוי מום. כי פליגי בשאין בה עצם. ר' יהודה סבר, חתיכת בשר בעלמא היא. ורבנן סברי, אמר קרא (ויקרא כא) כל איש אשר בו מום מזרע אהרן, השוה בורעו של אהרן יעבור, ושאינו שוה בורעו של אהרן לא יעבוד והלכה כחקמים: ב ואם יש לו הרי זה כשר. והוא שתהיה שיטת השער המקפת מאזן לאזן מאחוריו. ולא לפניו. דטפי הוי נוי כשיש לו לאחוריו ולא לפניו, יותר מכשיש לו סביב כל הראש ובאמצע קרח וכל שכן דיש לו לפניו ולא לאחוריו הפסול: גבינים. גבות העין; שגביניו שוכבים. ששערות גביניו ארוכים ומוטלים על עיניו: מי שיש לו שני גבים ושתי שדראות. לא שיש לו

Anyone who has [appears to have] a double back and a double spine.

(3) The *harum* is unfit [for Temple service]. Who is a *harum*? One who can paint both his eyes in one movement [i.e., possessing a sunken nose]. If [a priest] has both eyes above [their normal place], both eyes below, one eye above, one eye below, sees the [lower] room and the upper room

together, is sensitive to the sun, has eyes that do not match, has constantly tearing eyes, or whose eyelashes have fallen — he is unfit, due to the sake of appearance [i.e., these are not actual defects, however, he should refrain from priestly duties].

(4) If his [the priest's] eyes are as large as those of a calf, or as small as that of a goose, if his body is too large for his limbs, or [his body] is too small for his limbs, his nose is too large for his limbs, or [his nose] is too small for his limbs,

רבנו עובדיה מברטנורא

שני גבים ממש. דההוא לא חי. אלא כגון ששדרתו עקומה ומחוי כגבין ושדראות הרבה. וכולי עלמא מודו דכל הני מומי דחשיבי הני תנאי הוי מום. ומשמעות דורשין בלבד איכא בינייהו, דכל חד סבר שהמום שהוא מונה הוא גבן האמור בתורה: **ג הכוחל שתי עיניו כאחת**. שחוטמו שבין עיניו שקוע ואינו בולט כלל, עד שכשהוא בא להעביר מכחול בעיניו יכול למשוך המכחול בין עין לעין ואין החוטם מעכב: **שתי עיניו למעלה**. בגובה המצח שלא כשאר בני אדם: **ושתי עיניו למטה** מן המקום שנהוגים להיות: **עינו אחת למעלה** מן המקום הנהוג: **ועינו אחת למטה** מן המקום הנהוג: **רואה את החדר ואת העליה כאחת**. שעניו עומדות במקומן הראוי, אבל עינו אחת רואה למעלה ועינו אחת למטה, חדר למטה ועלייה למעלה. וכל מי שהוא מעוות הראות עושה כן, שמדבר עם חברו ונראה כאילו מביט בפני אדם אחר: **סכי שמש**. כשרוצה להביט אל השמש מעמץ עיניו וסוגר עפעפיו: **זגרוס**. זוג שנים. דוס בלשון רומי שנים. כלומר, הזוג של עינים או של גביני העין שדרך להיות שוין, חלוק לשני ענינים, כגון עינו אחת שחורה ואחת כעין התכלת. באחת מגבות עיניו שער מרובה ובאחת מעט. וכן בכל שאר זוגות של אברים כל זוגא דלא שוו להרדי, זגרוס קרי ליה: **צירן**. שעניו זולגות דולפות ויורדות תמיד דמעה: **שנשרו ריסי עיניו**. שנפל שער שבעפעפיו: **מפני מראית העין**. אבל מום גמור לא הוי. והני מילי כשנשאר בעפעפים רושם שער. אבל אם לא נשאר רושם לשער כל עיקר, הרי זה מום גמור. וכן אי נפישו שערי בריסי העין, הוי מום גמור. ושלשה דינים חלוקים יש במומי אדם. המומין השוין באדם ובבהמה, כהן דעבר ועבד בהן לוקה ועבודתו מחוללת. והמומין הדיתירים באדם ואינן בבהמה לוקה אם עבד ואין עבודתו מחוללת. והמומין שהן מפני מראית העין, אם עבר ועבד אינו לוקה, ואין צריך לומר שאין עבודתו מחוללת: **ד גופו גדול מאבריו**. שיעור גופו גדול מן הראוי לפי שיעור שאר אבריו כגון ידיו ורגליו ושוקיו: **חוטמו גדול**. שיעור

or he is *tzomem*, or *tzomae'a* [he is unfit for the Temple service]. Who is *tzomem*? One whose ears are small. And [who is] *tzomae'a*? One whose ears resemble a sponge.

(5) If his upper lip overlaps his lower [lip], or his lower lip overlaps his upper [lip], this is a defect. If his teeth have fallen out, he [a priest] is unfit, due to the sake of appearance [see above]. If his breasts lie as a woman's, his belly protrudes, his navel projects, he is an epileptic — even infrequently, he is subject to asthmatic spells, he has [unusually] large testicles, he has a [n] unusually large membrum, he has no testicles, or he has only one testicle — this is “*meroah ashakh*” of which the Torah speaks of [Leviticus 21:20,]. Rabbi Yishmael says: [This refers to] If he has his testicles crushed. Rabbi Akiva says: Anyone who has wind in his testicles. Rabbi Hanina ben Antigonus says: Anyone with a dark complexion.

(6) If a person knocks his ankles [against each other while walking, i.e., his upper legs and knees are bent outward and the bottom of his legs face inward] or [knocks] his knees [together while walking, i.e., his feet are bent outward], the one who has a *pikah* and the *ikel*. What is *ikel*? Anyone whose knees do not touch

רבנו עובדיה מברטנורא

החוטם כשיעור אצבע קטנה של ידו. ואם היה ארוך מכן, או קצר מכן, הרי זה מום: **דיומות לספוג**. שכווצות וסתומות: **ה דידיו שוכבים**. גדולים עד שנראים שוכבים כדדי אשה: **נכפה**. נופל מחמת חולי: **אפילו אחת לימים**. שאינו נופל תדיר אלא פעם אחת לזמן מרובה: **רוח קצרית**. שרוחו קצרה מחמת [מרה] השחורה הגוברת עליו לפרקים ונשאר בלא הרגש: **המאושכן**. שכיס של ביצים ארוך עד שמגיע לארכובה. בין שהוא נפוח מחמת רוח או מחמת ליחה: **ובעל גבר**. בעל אבר. שנתארך הגיד שלו ונעשה גדול עד שמגיע לארכובותיו: **שנמרחו אשכיו**. שנימוחו ביציו: **שרוח באשכיו**. ועל ידי כן ביציו נפוחים: **שמראיו חשוכין**. שהוא שחור. ואע"פ שאינו שחור כבושי. ולשון מרוח אשך, מראה חושך, ולאו בביצים משתעי קרא. ובעיקר הדין לא פליגי, שכל אחד מהם מודה במום שמונה חבירו דהוי מום. ולא נחלקו אלא בפירושו של מקרא, ומשמעות דורשין איכא בנייהו: **ו המקיש בקרסוליו**. שארכובותיו עקומות לחוץ וקרסוליו לפנים ונוקשים זה בזה כשהוא מהלך. ומקיש בארכובותיו הוי איפכא, שרגליו עקומים כלפי חוץ ומרוחקים זו מזו עד שארכובותיו למעלה

הצמם והצמיע. אינה הוא צמיע, שאזניו קטנות. והצמם, שאזניו דומות לספוג: **ה שפתו העליונה עודפת על התחתונה**, והתחתונה עודפת על העליונה, הרי זה מום. וְשָׁנְטְלוּ שָׁנָיו, פסול, מפני מראית העין. דדי שוכבים כשל אשה, כרסו צכה, טבורו יוצא, נכפה אפילו אחת לימים, רוח קצרית באה עליו, המאשכן, ובעל גבר. אין לו ביצים, או אין לו אלא ביצה אחת, והו מרוח אשך האמור בתורה. רבי ישמעאל אומר, כל שנמרחו אשכיו. רבי עקיבא אומר, כל שרוח באשכיו. רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר, כל שמראיו חשוכין: **ו המקיש בקרסליו**, ובארכובותיו, ובעל פיקה, והעקל. אינהו

each other when he puts his feet together. If he has a *pikah* [a bony] lump projecting from his big one [i.e., thumb or big toe], if his heel projects from behind, if his foot is as wide as that of a goose, his fingers lie one above the other, or are joined together to the [middle] joint — he is fit; [if the fingers are joined together] below the [middle] joint [towards the nail], but he cut it — he is fit. If he had an additional [finger/toe] and he cut it off, if there was a bone in it he is unfit, but

if not, he is fit. If he has an additional [finger and toe] on [each of] his hands and on his feet, six [fingers] and six [toes], [on each hand and foot for a total of] twenty four: Rabbi Yehudah declares fit; and the Sages declare unfit. If a person is ambidextrous: Rebbi declares unfit [he maintains, his right hand was born with weakness], and the Sages declare fit [they maintain, that additional strength was given to the left hand]. The black-skinned [priest], the red-skinned one, the albino, the tall thin one [whose height is out of proportion to his breadth], the midget, the deaf-mute, the mentally incompetent, the intoxicated one, and those

עקל, כל שמקיף פרסותיו ואין ארכובותיו נושקות זו לזו. פיקה יוצאה מגודלו, עקבו יוצא לאחוריו, פרסתו רחבה כשל און. אצבעותיו מרפבות זו על זו, או קלוטות (למעלה) עד הפרק, כשר. למטה מן הפרק וחתכה, כשר. היתה בו יותרת וחתכה, אם יש בה עצם, פסול. ואם לאו, כשר. יתר בידיו וברגליו שש ושש עשרים וארבע, רבי יהודה מכשיר, וחכמים פוסלים. השולט בשתי ידיו, רבי פוסל, וחכמים מכשירים. הכושי, והגיחור, והלבקן, והקפת, והננס, והחרש, והשוטה, והשכור, ובעלי נגעים

רבנו עובדיה מברטנורא

והעקמות] כלפי פנים נוקשות זו בזו: בעל הפיקין והעיקל. וקא פריש עיקל ברישא: כל שהוא מקיף פרסותיו. כשיושב ומקרב פרסות רגליו זו לזו: ואין ארכובותיו נוגעות זו לזו. שעקמות כלפי חוץ. ובעל הפיקין הוא שפיקה יוצאה מגודלו, חתיכת בשר עגולה כפיקה יוצאה מגודל של ידו או מגודל של רגלו: עקבו יוצא מאחוריו. כגון ששוקו עומד באמצע רגלו שחצי הרגל לפניו וחצי רגל לאחור: רחבות כשל און. שקלושות הן כשל און ואין ארכן יותר על רחבן: קלוטות. מדובקות זו בזו: עד הפרק. האמצעי של אצבעות: למטה מן הפרק. דהיינו לצד הצפרון שמחבורים כולן: וחתכה. שיהיו מחולקים, כשר: היתה בו יתירה. אצבע יתירה: אם יש בה עצם פסול. דהואיל וחתכה הרי הוא מחוסר אבר שנמצא בו: שש ושש עשרים וארבע. כלומר אפילו היו אצבעות ידיו ואצבעות רגליו שוין שבכל יד ובכל רגל יש שש ושש, אפילו הכי חכמים פוסלים. וכל שכן אם היה בידו אחת חמש ובידו אחת שש, דהוי מום טפי. והלכה כחכמים: השולט בשתי ידיו רבי פוסל. דסבר, כחישותא אתילידא ביה בימין: וחכמים מכשירין. סברי, בריאותא היא דאתילידא ליה בשמאל. והלכה כחכמים: הכושי. שחור: הגיחור. אדום כארגמן: הלבקן. לבן ביותר: והקפת. ארוך ודק, שאינו עב לפי ארכו והוא מכוּער ומגונה: והשכור. ולא מייך, הוא דחשיב כבעל מום מן המומין היתרים באדם שאם עבד לוקה ואין עבודתו מחוללת. אבל השכור מייך ושכר, אם עבד חלל. דבפרשת

with [any of] these is unfit, and an animal with [any of] these is fit [to be sacrificed]. Rabbi Shimon ben Gamliel says: A mad animal is not of the preferred [and is not worthy to be sacrificed]. Rabbi Eliezer says: Also those afflicted with warts — the human [priests] with [any of] these is unfit, and the animal with [any of] these is fit [to be sacrificed].

טְהוּרִין, פְּסוּלִין בְּאֲדָם, וְכֹשְׁרִין בְּבַהֲמָה. רַבֵּן שִׁמּוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר, שׁוֹטָה בְּבַהֲמָה אֵינָה מִן הַמְּבֻחָר, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר, אִף בְּעַלֵּי דְלְדוּלִין, פְּסוּלִין בְּאֲדָם, וְכֹשְׁרִין בְּבַהֲמָה: זֵ אֵלו כֹּשְׁרִין בְּאֲדָם, וּפְסוּלִין בְּבַהֲמָה, אוֹתוֹ וְאֵת בְּנוֹ, וּטְרֵפָה, וְיוֹצֵא דָפֶן, וְשֹׁנְעֵבְדָה כֶּהֵן עֵבֶרָה, וְשֶׁהֵמִית אֶת הָאֲדָם. הַנוֹשֵׂא נְשִׁים בְּעֵבֶרָה, פְּסוּל, עַד שֶׁיִּדְרֵי הַנְּיָה. הַמְטַמֵּא לְמֵתִים, פְּסוּל, עַד שֶׁיִּקְבַּל עָלָיו שְׂלֵא יִהְיֶה מְטַמֵּא לְמֵתִים:

(7) A person [i.e., priest] with [any of] these is fit, an animal with [any of] these is unfit [as a sacrifice]: he and his son [serving in the Temple on the same day; however, it is forbidden to sacrifice a mother and her calf on the same day], a *treifah* [i.e., torn one], one born by Caesarean section, those through whom a transgression was performed or who killed a person. The one [the priest] who contracts an illegal marriage is unfit until he vows not to derive benefit [from her]. The one who incurs the defilement of the dead is unfit until he accepts upon himself not to incur the defilement of the dead.

רבנו עובדיה מברטנורא

שתויין יין כתיב (ויקרא י) ולהבדיל בין הקודש ובין החול. ושכור דמתניתין אינו אלא ששתה חלב הרבה, או רוב דבש, או אבל דבילה קטילית, ונתבלבלה דעתו. שאלו חשובים כבעלי מומים ואין מחללים עבודה: **ובעלי נגעים טהורים.** כגון בוחק וכולו הפך לבן. דאי מנגעים טמאים, לא צריך למימר, דאפילו אכניסת עורה חייב כרת: **דלדולין.** כמין חתיכות בשר יוצאות תלויות בהן, והלכה כר' אליעזר בן יעקב: **זֵ אותו ואת בנו.** אב ובנו כהן עובדים עבודה ביום אחד ובזמן אחד. ואין אותו ואת בנו בבהמה קרבין ביום אחד: **וטרופה.** שנולד בה אחד מסימני טרפות המנדיין בפרק אלו טרפות, אינה קריבה על גבי המזבח: **ויוצא דופן.** שקרעו את אמו והוציאוהו חי. בבהמה, פסולה להקרבה, דכי יולד כתיב, פרט ליוצא דופן. ובכהן המקריב לא מיפסיל בהכי: **הנושא נשים בעבירה.** כהן שנשא גרושה וחללה זונה נודר ועובד. אע"פ שעדיין לא גירש מותר לעבוד אחר שנדר שלא יהנה הוא ממנה והיא ממנו עד שיגרש. והוא שידור על דעת רבים שאין לו התרה אלא לדבר מצוה וליכא למיחש שמא ילך אצל חכם ויאמר דלצורך דבר מצוה הוא שואל שיתירו לו את נדרו, דכיון דקיימא לן שהבא להתיר נדרו צריך לפרש על מה נדר, ודאי כי שמע חכם דמשום שהיא גרושה או זונה דאסורה לו נדר, לא שרי ליה נדרו: **עד שיקבל עליו שלא יהא מיטמא למתים.** הכא סגי ליה בקבלה, ולא מדרינן ליה כמו גבי נושא נשים בעבירה, משום דהתם יצרו תוקפו, הכא גבי טומאה אין יצרו תוקפו, הלכך בקבלה גרידא סגי ליה: